

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Asociacijai „Kraštovaizdis“	2023-10	Nr.
Energetikos ministerijai	Į 2023-10-05	Nr.
LR Seimo Aplinkos apsaugos komitetui		

DĖL APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO IR ORHUSO KONVENCIJOS PAŽEIDIMO

Reaguodami į Jūsų 2023 m. spalio 5 d. prašymą dėl parlamentinio tyrimo pradėjimo, norėtume papildomai informuoti dėl Aplinkos apsaugos įstatymo įgyvendinimo ir Orhuso konvencijos pažeidimo.

Dėl Aplinkos apsaugos įstatymo įgyvendinimo

Kaip pareiškėjas mini, jį 2023 m. liepos 28 d. raštu Aplinkos ministerija informavo, kad aplinkos ministro įsakymo projekte „Dėl Detalių vėjo elektrinių reikšmingo neigiamo poveikio paukščiams ir šikšnosparniams kriterijų, žalos paukščiams ir šikšnosparniams prevencijos ir pašalinimo priemonių taikymo ir tyrimų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Projektas) nurodyti atstumai neprivalomi, kol šis įsakymas nepatvirtintas. Taip pat pareiškėjas buvo informuotas, kad paviešinus Projektą sulaukta daug pastabų iš įvairių suinteresuotų organizacijų. Gautos pastabos nagrinėjamos ir projektas taisomas, ir planuojama Projektą viešinti pakartotinai. Pakartotiniam derinimui projektas įkeltas į Teisės aktų informacinę sistemą 2023 m. spalio 13 d. (Nr. 22-5243(2)).

Šiuo metu, rengiant planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitas vėjo elektrinių parkams, kaip ir kitų planuojamos ūkinės veiklos rūšių objektams, vadovaujamosi Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2023-01-01) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2023 m. gegužės 23 d. redakcija).

2023 m. gegužės 23 d. Aplinkos ministras patvirtino nauja redakcija išdėstyta 2017 m. spalio 31 d. įsakymą Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuriuo tvirtinami 4 atskiri aprašai: 1) Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūrų vykdymo tvarkos aprašas; 2) Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengimo tvarkos aprašas; 3) Planuojamos ūkinės veiklos tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo procedūrų vykdymo tvarkos aprašas; 4) Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašas.

Atstumai nuo vėjo elektrinių iki paukščių ir šikšnosparnių veisimosi, maitinimosi, migracijos, žiemojimo sankaujų vietų ir saugomų bei „Natura 2000“ teritorijų ribų, kuriais vėjo elektrinės daro ar gali daryti reikšmingą neigiamą poveikį šiuo metu nustatomi poveikio aplinkai vertinimo metu, nagrinėjant kiekvieną individualų planuojamos ūkinės veiklos objektą ir jo artimą aplinką. Pareiškėjo teiginys, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) ataskaitos šiuo metu rengiamos nustatant mažesnius atstumus nei nurodyti Projekte, yra

nepagrįstas, kadangi PAV ataskaitos rengimas yra tik viena iš procedūrų. Po to seka jos vertinimas, viešinimas. Minėtų procedūrų metu PAV atskaitoje nurodyti atstumai gali būti koreguojami.

Numatoma, kad patvirtinus Projektą, rengiant poveikio aplinkai vertinimo ir, kai tai įmanoma, strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentus bei atliekant atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo bus privaloma atsižvelgti į Projekte nustatytus atstumus; to galės reikalauti dokumentus nagrinėjančios institucijos, įskaitant aplinkos ministro įgaliotas saugomų teritorijų institucijas.

Atkreipiame dėmesį, kad remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintu *lex retro non agit* (įstatymas atgal negalioja) principu, neleidžiamas teisės aktų galiojimas atgaline tvarka, nebent būtų palengvinama teisės subjektų padėtis, kartu nepakenkiant kitiems teisės subjektams, todėl Projekto nuostatos negalės būti taikomos procedūroms, pradėtoms iki jo įsigaliojimo.

Dėl Orhuso konvencijos pažeidimo

Informacija, jog Visuotiniam konvencijos narių susirinkimui priėmus sprendimą Nr. VII/81 (toliau – Sprendimas Nr. VII/81), kuriuo buvo pripažinta, jog Lietuvos Respublika pažeidė Jungtinių Tautų konvenciją „Dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais“ (toliau – Orhuso konvencija), ir Aplinkos ministerija nepakeitė teisės aktų ir neištaisė pažeidimų, bei toliau pažeidinėja Orhuso konvenciją, yra klaidinga.

Aplinkos ministerija 2022 m. birželio 28 d. pateikė Sprendimo Nr. VII/81 veiksmų planą¹ Orhuso konvencijos atitikties komitetui, kuriuo galutinis Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimų atitikties Orhuso konvencijai įgyvendinimas numatytas 2023m. gruodžio 31 d. Atsižvelgiant į Sprendimą Nr. VII/81, priimti Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimai², atlikti Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo pakeitimai³, išviešinta informacija, jog visuomenė gali dalyvauti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinime⁴. Be to, visi daromi teisės aktų pakeitimai yra teikiami Orhuso konvencijos atitikties komitetui, kuris teikia pastabas ir vertina Lietuvos Respublikos priimtus pakeitimus Orhuso konvencijos atitikčiai.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, pažymime, kad Aplinkos ministerija ėmėsi aktyvių veiksmų informuojant visuomenę, keičiant teisės aktus, bei siekiant užtikrinti, jog Lietuvos Respublikos teisės aktai atitiktų Orhuso konvencijos nuostatas.

Aplinkos viceministras
Šetkus

Kęstutis

K. Kavaliauskaitė, mob. +370 696 75629, el. p. kristina.kavaliauskaite@am.lt

¹ Nuoroda į pateiktą planą - https://unece.org/sites/default/files/2022-07/frPartyVII.81_28.06.2022.pdf.

² Nuoroda į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimus - <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActEditions/TAR.0539E2FEB29E?faces-redirect=true>.

³ Nuoroda į planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo pakeitimus - <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalActEditions/f26fcf10b30d11e7be72a4385c9bc055>,

⁴ Ataskaita apie atliktus darbus įgyvendinant Sprendimą Nr. Nr. VII/81 - https://unece.org/sites/default/files/2023-10/frPartyVII.81_29.09.2023_report.pdf.

M. Raulinaitis, mob. +370 695 41925, el. p. mindaugas.raulinaitis@am.lt

R. Bulkevičius, mob. +370 614 02149, el. p. robertas.bulkevicius@am.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 188602370, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO IR ORHUSO KONVENCIJOS PAŽEIDIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-10-27 Nr. D8(E)-6168
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kęstutis Šetkus, Viceministras
Sertifikatas išduotas	KĘSTUTIS ŠETKUS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-10-27 08:28:13 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-10-27 08:28:27 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-09-30 12:59:40 – 2025-09-29 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.74.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-10-27 08:32:53)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-10-27 08:32:54 DBSIS